

MEKKE’NİN FETHİ

Hicretin sekizinci senesi idi. Hudeybiye sulhnâmesinin bir maddesi de; **“Her iki tarafın dışında kalan Arab kabîleleri, istedikleri tarafın himâyesine girebilecekler, müslümanlar veya müşriklerle birleşmekte serbest olacaklar”** idi. Buna göre; Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin müttefiki olan Huzâa kabîlesi, müslümanlar; Benî Bekr kabîlesi de müşrikler tarafında yer almışlardı. Huzâa kabîlesi ile Benî Bekrler eskiden beri düşman olup, fırsat buldukça birbirlerine saldırırlardı.

Hudeybiye sulhuna göre, onlar da bir müddet için saldırılarını durdurmuşlardı. Fakat buna Benî Bekrler iki sene uyabilmişlerdi. Bekroğullarından biri, Sevgili Peygamberimize hakâret eden bir şiir söylemiş, bunu işiten Huzâa kabîlesinden bir genç, dayanamamış ve başını yarmıştı. Bekroğulları, bunu fırsat bilip andlaşma gereği tehlikeden emin olan Huzâa kabîlesine saldırmışlardı.

Bu saldırıya, Kureyşli müşrikler, silâh vererek ve gizli adam göndererek yardım etmişler, Harem-i şerîfde Huzâa kabîlesinden yirmiden fazla kimseyi öldürmüşlerdi. Çarpışma esnâsında Huzâa kabîlesinden bâzı müslümanlar, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizden yardım istemişlerdi. Huzâa kabîlesine gece yapılan bu baskınlarda, Bekroğulları arasında, Kureyşli müşriklerin de bulunduğunu görenler olmuştu.

O gece Medîne’de, Hazret-i Meymûne vâlidemizin evinde bulunan Sevgili Peygamberimiz, namaz kılmak için kalkıp abdest alırken; Allahü teâlânın izni ile bir mucize olarak, Mekke’deki müslümanların kendisinden yardım talep ettiklerini işitiyordu. Onlara cevâb olarak;

- Lebbeyk! Dâvetinize icâbet ediyorum! buyurdu.

Meymûne vâlidemiz, Peygamber Efendimizin yanında kimse olmadığı hâlde böyle konuştuğunu görünce;

- Yâ Resûlallah! Yanınızda bir kimse mi var? diye sordu.

Sevgili Peygamberimiz ona, Mekke’de meydana gelen hâdiseyi ve Kureyşlilerin bu işe ortak olduklarını haber verdi.

Kureyş müşrikleri Benî Bekrlere yardım ederek, Huzâa kabîlesine baskın yapıp onları öldürmekle, Hudeybiye sulhnâmesinin maddelerine aykırı hareket etmiş, böylece sulhnâmeyi bozmuş oluyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz, bu haberi ânında öğrenmişti. Ayrıca hâdiseden üç gün sonra, Huzâa kabîlesinden Amr bin Sâlim, yanında kırk süvâri ile gelip, durumu Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize anlattı.

Fakat bu hâdiseden, o sırada Şam’a ticâret için giden Kureyş lideri Ebû Süfyân’ın haberi olmamıştı.

Habîbullah Efendimiz de;

- Huzâa oğullarına yardım etmezsem, bana da yardım olunmasın! buyurarak bir mektup yazdırdı.

Kureyş müşriklerine gönderilen bu mektupta, Sevgili Peygamberimiz;

- Siz, ya Bekr oğulları ile olan ittifâkınızdan vazgeçip geri durursunuz, yâhut da Huzâa oğullarından öldürülenlerin diyetlerini ödersiniz! Şâyet bu söylediklerimden birini yerine getirmeyecek olursanız, sizinle harbedeceğimi bildiririm!... buyuruyorlardı.

Kureyşliler, bu merhameti dahi anlayamadılar. “Hem ittifâkımızı kesmeyiz, hem de diyeti ödemeyiz! Ancak harbedebiliriz” diye haber gönderdiler.

Fakat, böyle yaptıklarına bin defa pişmân olup, korkularından muâhedeyi yenilemek üzere Ebû Süfyân’ı beklemeye başladılar.

Ebû Süfyân Şam’dan dönünce hâdiseyi ona anlattılar ve;

- Bu, mutlaka düzeltilmesi lâzım olan bir iştir. Eğer düzeltilmezse, Muhammed bizi Mekke’den sürer! dediler. Ebû Süfyân ise;

- Her ne kadar bu hâdiseden benim haberim olmadıysa da, sulhü yenileyip uzatmak üzere acele gitmem lâzım, dedi ve Medîne’ye doğru hemen yola çıktı.

Daha Ebû Süfyân Medîne’ye gelmeden, Sevgili Peygamberimiz, onun geleceğini Eshâb-ı kirâmına bildirdi ve;

- Şöyle anlarım ki, Ebû Süfyân, sulhü yenileyip, sulh müddetini de uzatmak üzere geliyor. Lâkin, murâdı hâsıl olmayıp geldiği gibi geri döner!... buyurdu.

Henüz müslüman olmayan Ebû Süfyân, Medîne-i münevvereye geldi. Kızı ve Peygamber Efendimizin mübârek hanımı, mü’minlerin annesi olan Ümmü Habîbe’nin “radıyallahü anha” evine gitti. Sevgili Peygamberimizin döşeği üzerine oturmak istedi. Hazret-i Ümmü Habîbe vâlidemiz, oturmadan yetişip döşeği kaldırdı. Babası buna çok üzüldü;

- Ey kızım! Bu döşeği benden mi esirgiyorsun? diyerek hayretini belirtince, Resûlullah’ın muhabbetini her şeyin üzerinde tutan mü’minlerin annesi Hazret-i Ümmü Habîbe, babasına;

- Bu döşek, Allahü teâlânın Resûlünün döşeğidir. Ona müşrikler oturamaz! Sen, müşrik ve necissin! Bu döşek üzerine oturman, aslâ lâıyk değildir! diye cevap verdi.

Babası;

- Ey kızım! Evimden ayrılalı sana bir şeyler olmuş! deyince, o da;

- Elhamdülillah ki, Allahü teâlâ bana İslâmiyeti nasîb etti. Sen ise hâlâ, işitmeyen, görmeyen taştan yapılmış putlara tapıyorsun! Ey baba! Senin gibi Kureyş’in büyüğü ve yaşlısı olan bir kimse, nasıl olur da İslâm’a uzak kalır?... dedi.

Babası, çok hiddetlenip;

- Bana bu kadar hürmetsizlik edip câhillikle suçluyorsun! Demek ben, atalarımın senelerdir taptıklarını bırakıp, Muhammed’in dinine mi gireceğim? diyerek oradan ayrıldı.

Sevgili Peygamberimizin huzûruna gelen Kureyş lideri;

- Ben, Hudeybiye sulhnâmesini yenilemek ve müddetini de uzatmak için geldim. Haydi, aramızdaki bu muâhedeyi bir yazı ile yenileyelim! dedi.

Habîb-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Biz, Hudeybiye sulhnâmesine aykırı bir davranışta bulunmayız ve onu değıştirmeyiz! buyurdu.

Kureyş lideri, tekrar tekrar;

- Sulhnâme'yi değiştirelim! Yenileyelim!... dediyse de, Sevgili Peygamberimiz, ona hiçbir cevabda bulunmadı. Kureyş lideri gösterdiği bütün çabaların hiçbir fayda vermediğini görünce, Mekke'ye dönüp, müşriklere durumu anlattı. Müşrikler;
- Demek hiçbir şey yapamadan geri döndün öyle mi?!... diyerek onu kınadılar. Artık onlar için beklemekten başka yapacak bir şey kalmamıştı.

Kim Mescid-i harâm'a sığınırsa

Ebû Süfyan Medîne'den ayrılınca, Sevgili Peygamberimiz Mekke'yi fethetmeye karar verdi. Çünkü Kureyşliler, ahdlarında durmamışlar ve anlaşmayı bozmuşlardı. Fakat bu sırrı gâyet gizli tutuyor, müşriklere hazırlanma fırsatı vermeden ve **Harem-i şerîf'te kan dökülmeden Mekke'yi teslim almak istiyordu**. Bu bir harp tedbiri idi. Zirâ, Mekke fethedilince, kim bilir niceleri müslüman olmakla şereflenecekti.

Bu durumu, Hazret-i Ebû Bekr'e ve eshâbının ileri gelenlerinden bir kaçına bildirdi. Eshâbına, sefer için hazırlık yapmalarını emredip, nereye gidileceğini bildirmedi. Eshâb-ı kirâm, cihâd için hazırlığa başladılar.

Peygamber Efendimiz, ayrıca çevredeki müslüman kabîlelerden Eslem, Eşca', Cüheyne, Husayn, Gıfâr, Müzeyne, Süleym, Damra ve Huzâaoğullarına haber gönderdi. Haberde;

- Allahü teâlâya ve âhiret gününe îmân edenler, Ramazân-ı şerîfin başında Medîne'de bulunsunlar, buyuruluyor, harbe katılmaya dâvet ediliyordu.

Habîbullah Efendimiz "sallallahü aleyhi ve sellem", bir tedbir olarak, Mekke'ye giden yolları tutup irtibatı kesmek üzere, Hazret-i Ömer'e vazife verdi. Hazret-i Ömer, derhâl dağ yollarına, geçitlere ve diğer yol başlarına nöbetçiler dikip;

- Mekke'ye gitmek isteyen herkesi geri çevireceksiniz! emrini verdi.

Sevgili Peygamberimiz, bu işin gizlice yürütülmesi için;

- Yâ Râbbi! Yurtlarına ansızın varıp, kavuşuncaya kadar, Kureyşlilerin câsus ve habercilerini tut, görmez ve işitmez eyle. Bizi ansızın görüp işitsinler, diyerek Allahü teâlâya duâ ediyordu.

Peygamber Efendimiz, kuzeydeki müşrikler veya Bizanslılar üzerine yürünecek intibâmı vermek için de, Ebû Katâde hazretlerini askeri bir birlik ile kuzeye, İzâm vâdisine doğru gönderdi.

Bu arada Medîne'deki hazırlıkları, Mekkeli müşriklere bildirmek üzere gönderilen bir mektubu, Sevgili Peygamberimiz bir mucize olarak haber verdi. Hazret-i Ali'yi göndererek yakalattı.

Ramazân ayının ikinci gününe kadar, çevre kabîlelerden yardım gelmiş, Ebû İnebe kuyusu başındaki ordugâhda toplanılmıştı. Eshâb-ı kirâmın sayısı on iki bine ulaşmıştı. Bunlardan dört binî Ensâr, yedi yüzü Muhâcir, geri kalanı da çevredeki müslüman kabîlelerdendi.

Sevgili Peygamberimiz, Medîne'ye vekil olarak, Abdullah bin Ümmi Mektum hazretlerini bıraktı. Zübeyr bin Avvâm hazretlerini de iki yüz kişilik bir süvâri birliğinin başında keşif kolu olarak ileri gönderdi.

Âlemlerin efendisi, hicretin sekizinci senesi, Ramazân-ı şerîfin onuncu pazartesi günü gönülleri Allahü teâlâ ve Resûlünün muhabbetiyle dolu olan on iki bin kişilik

muazzam ordusunun başında, Allahü teâlânın ismi ile Medîne’den yola çıktılar.

Bundan sekiz sene önce, işkence, zulüm yapılarak hicrete mecbur bırakıldıkları yurtlarına, Mekke’ye gidiyorlardı...

Puthâne hâline çevrilen muazzam Kâbe’yi putlardan temizlemeye gidiyorlardı...

İnatlarından bir türlü vazgeçmek istemeyen müşriklere, hak, adâlet ve merhamet göstermeye gidiyorlardı...

Allahü teâlânın dinini yaymaya, oradakilerin ebedî Cehennem azâbından kurtulmalarına vesîle olmaya gidiyorlardı...

Aman yâ Rabbi! Bu ne büyük merhametti! ...

İslâm ordusu Zü'l-huleyfe’ye geldiği sırada, Mekke’den âilesi ile birlikte hicret eden Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin amcası Hazret-i Abbâs ile karşılaştı.

Sevgili Peygamberimiz, amcasının geldiğine çok sevindi ve;

- Ey Abbâs! Ben peygamberlerin sonuncusu olduğum gibi, sen de, muhâcirlerin sonuncususun, buyurarak gönlünü aldı.

Hazret-i Abbâs’ın ağırlıklarını Medîne’ye gönderdi. Hazret-i Abbâs, Peygamber Efendimizin yanında kalıp, Mekke’nin fethine katıldı.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Mekke’nin yakınında bulunan Kudeyd’e geldiğinde, şanlı Eshâbına harp düzeni aldırıldı. Her bir kabîleye ayrı ayrı sancaklar (bayraklar) verdi. Onları, her kabîlenin bayrakdârına (sancakdârına) teslim etti. Muhâcirlerin bayrağını; hazret-i Ali, Zübeyr bin Avvâm ve Sa’d bin Ebî Vakkâs (radiyallahü anhüm) taşıyordu. Ensârın oniki bayrakdârı, Eşcâların ve Süleymlerin bir bayrakdârı, Müzeynelerin üç, Eslemelerin iki, Huzâaoğullarının üç, Cüheynerlerin dört bayrakdârı vardı.

Medîne’den ayrılalı on gün olmuştu. Akşamüzeri Mekke’ye iyice yaklaşılmış, yatsı vaktinde Merrüzzahrân’a gelinmişti. Peygamber Efendimiz, Eshâbına burada durmalarını emir buyurdu. Ayrıca Hazret-i Ömer’e vazife verip, her mücâhidin ateş yakmasını da emir verdi.

Bir anda on binden fazla ateş yanınca, Mekke aydınlığa boğuldu. Hiçbir şeyden haberi olmayan Mekkeli müşrikler, şaşkına döndüler. Ne olduğunu anlamak için Ebû Süfyân’ı görevlendirdiler. O da yanına birilerini alarak İslâm ordusuna doğru gizlene gizlene yaklaştı. Bu sırada Sevgili Peygamberimiz, Eshâbından bâzılarına;

- Ebû Süfyân’a göz kulak olunuz. Mutlaka onu bulursunuz! buyurdu.

Kureyşliler, ilerledikçe hayretleri artıyor, dehşete düşüyorlardı. Mekke’nin çevresine ne kadar çok asker birikmişti ve ne kadar çok da ateş yakmışlardı!... Onlar, bunları konuşa konuşa, Erak isimli yere geldiler. Tam bu sırada Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Ebû Süfyân, şu anda Erak’tadır, buyurdu.

O esnada Hazret-i Abbâs da, hemen Erak mevkiine doğru hareket etti. Ve kendi kendine; “Orada muhakkak birini bulup Mekke’ye göndereyim ki; islâm ordusunun üzerlerine gelmekte olduğunu onlara bildirsin. Mekkeliler de Resûlullah aleyhis-selama gelip, harbe girmeden önce emân dilesinler” dedi. Oralarda birini ararken Ebû Süfyân’ı sesinden tanıdı ve;

- Yâ Ebâ Hanzala! diye seslendi. Ebû Süfyân da onu tanıyıp;
 - Ey Ebû'l-Fadl! Sensin ha! Anam, babam sana fedâ olsun! dedi. Sonra birlikte İslâm ordugâhına doğru yol almaya başladılar. Yolda Ebû Süfyân, Hazret-i Abbâs'a;
 - Haberler nasıldır? diye sordu. O da;
 - Ey Ebû Süfyân! Sana yazıklar olsun! Resûl aleyhisselâm, karşı koyamayacağınız bir ordu ile üzerinize geliyor. Yemin ederim ki, Kureyşlilerin hâli yaman olacak. Vay onların başına geleceklere! dedi.

Ebû Süfyân ve yanındakiler, büyük bir ümid ile mücâhidlerin arasından geçerek Sevgili Peygamberimizin huzûr-i şeriflerine geldiler. Kâinâtın sultânı, onları güzel karşıladı. Mekkeliler hakkında bilgi aldı. Geç vakitlere kadar konuştuktan sonra, onları İslâm'a dâvet eyledi. Hâkim bin Hizâm ile Büdeyl, derhâl Kelîme-i şehâdet getirerek müslüman oldu "radıyallahü anhüma." Fakat Ebû Süfyân'ın tereddütü devâm ediyordu.

Sabah olunca, merhamet deryâsı Sevgili Peygamberimiz;

- **Ey Ebû Süfyân! Yazıklar olsun sana! Allahü teâlâdan başka ilâh bulunmadığını öğrenme zamanı hâlâ gelmedi mi?** buyurdu. O da;

- Anam babam sana fedâ olsun! Yumuşak huylulukta ve şereflihte ve akrabâ hakkını gözetmekte üstüne yoktur. Sana ettiğimiz bu kadar cefâdan sonra, sen, hâlâ bizi hidâyet yoluna dâvet ediyorsun. Ne güzel kerem sahibisin. Allahdan başka ilâh olmadığına inandım... Eğer olsaydı bana bir faydası olurdu. Sen de Allahın Resûlüsün, diyerek Eshâb-ı kirâmdan olmakla şerefleendi, "radıyallahü anh." Hazret-i Abbâs;

- Yâ Resûlallah! Ebû Süfyân'a Mekkelilerce itibar kazandıracak bir şey ihsân edermisiniz? dedi.

Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, bunu kabul edip;

- **Kim Ebû Süfyân'ın evine girer, sığınır, ona emân verilmiştir, öldürülmekten kurtulur,** buyurdu.

Ebû Süfyân hazretleri;

- Yâ Resûlallah! Biraz daha genişletir misiniz? diye istirhamda bulununca, Sevgili Peygamberimiz;

- **Kim Mescid-i harâm'a girer, sığınır, ona emân verilmiştir! Kim kapısını kapayıp evinde oturursa, ona emân verilmiştir,** buyurdu.

Resûl-i ekrem "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, Ebû Süfyân'ın, İslâm ordusunun heybetini ve çokluğunu görüp, Mekkelî müşriklere bunu anlatması için Hazret-i Abbâs'a;

- **Onu, vâdinin daraldığı, atların sıkışa sıkışa geçtiği dağ boğazına ilet. Müslümanların, Allahü teâlânın ordusunun ihtişamını görsün,** buyurdu.

Ebû Süfyân görmeliydi ki, şahid olduğu manzarayı müşriklere anlatsın ve karşı çıkan olmasın... **Böylece, Harem-i şerifte kan dökülmesin...**

Hazret-i Abbâs, Ebû Süfyân ile dağ geçidine giderken, mücâhidler harp düzenine girdi. Her kabîle, sancaklarını açmış olduğu hâlde geçitten geçmeye başladılar. Her birinin üzeri zırhlı ve silâhlı idi. Her grup geçerken tekbir getiriyorlardı. Ebû Süfyân hazretleri;

- Bunlar kim? diye soruyor, Hazret-i Abbâs da;

- Bunlar, Süleymoğulları! Kumandanları Hâlid bin Velid’dir! Bunlar Gıfâroğulları! Bunlar Kâboğulları!... diyerek cevap veriyordu.

Yeri göğü; “Allahü ekber! Allahü ekber!” nidâları dolduruyor, mücâhidlerin çokluğu ve silâhların parıltıları göz kamaştırıyordu.

Hazret-i Ebû Süfyân’ın en çok merak ettiği, Fahr-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizdi. Onun çevresindeki askerlerin geçişini çok merak ediyor, diğerlerinden farklı olacağını tahmin ediyordu. Bu sebeple sık sık;

- Bunlar Resûlullah’ın birliği midir? diye sormaktan kendini alamıyordu...

Nihâyet Peygamberlerin Sultânı, Âlemlerin Efendisi güneş gibi, nûr saçarak devesi Kusvâ’nın üzerinde göründü. Etrafında Muhâcirler ve Ensâr bulunuyordu. Her biri tepeden tırnağa Dâvudi zırhlara bürünmüş, hindî kılıçlar kuşanmış, cins atlara ve develere binmiş olarak geliyorlardı.

Ebû Süfyân hazretleri onları görünce; kim bunlar yâ Abbâs diyerek merakla sordu. O da;

- Ortadaki Resûl aleyhisselâm. Etrafindakiler de şehid olmak aşkı ile yanan Ensâr ve Muhâcirlerdir!... dedi.

Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”, onların yanından geçerken Ebû Süfyân hazretlerine;

- Bugün, Allahü teâlânın, Kâbe’nin şânını yücelteceği bir gündür. Bugün, Beytullah’a örtü örtüleceği gündür! Bugün, merhamet günüdür... Bugün, Allahü teâlânın Kureyşlileri (İslâm ile) azîz edeceği bir gündür, buyurdu.

Hazret-i Ebû Süfyân, göreceğini görmüş, işiteceğini de işitmişti.

- Ben, Kayserin de, Kısranın da saltanatını gördüm. Fakat böyle ihtişamlısını görmedim. Ben, hiçbir zaman bugünkü gibi bir ordu ve cemâat ile karşılaşmadım. Böyle bir orduya hiç kimse karşı koyamaz. Onlara güç yetiremez, diyerek Mekke’nin yolunu tuttu...

Ebû Süfyân Mekke’ye gelip, kendisini merakla bekleyen müşriklere müslüman olduğunu açıkladıktan sonra,

- Ey Kureyş cemâati! Muhammed aleyhisselâm karşısında dayanamayacağınız kadar büyük bir ordu ile yanı başınıza gelmiş bulunuyor. Boş yere kendi kendinizi aldatmayınız. Müslüman olunuz ki, kurtulasınız. Ben sizin görmediklerinizi gördüm. Sayısız bahadırlar, atlar ve silahlar gördüm. Hiç kimsenin onlara gücü yetmez. Kim, Ebû Süfyân’ın evine girerse, ona emân verilmiş, öldürülmekten kurtulmuştur. Kim Beytullah’a sınırsa, ona emân verilmiştir. Kim, evine girip kapısını kapatırsa, ona da emân verilmiştir, dedi.

Bunun üzerine müşriklerin azıllarından bâzıları, Ebû Süfyân hazretlerine karşı çıkarak, hakâret ettiler. Hattâ İslâm ordusuna karşı çıkmak için acele hazırlığa başladılar. Fakat bunların sayıları çok azdı. Diğerleri, bunlara iltifat etmeyip evlerine koştular. Bir kısmı da Mescid-i harâm’a sığındılar.

Server-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” ve şanlı sahâbiler “radiyallahü anhüm”, Zî-tuvâ vâdisine gelip toplandılar. Âlemlerin efendisi, mübârek gözleriyle Eshâb-ı kirâmını şöyle bir süzdükten sonra, hâtırına, sekiz sene önce Mekke’den ayrılışı, hic-

reti geldi. O zaman saâdethânelerinin etrafını müşriklerin sardığını, Yâsîn-i şerîften âyet-i kerîmeler okuyarak çıktığını, Hazret-i Ebû Bekr ile kimselere görünmeden Sevr mağarasına girdiklerini, Mekke hudutlarından ayrılmadan son bir defa görüp,

- (Ey Mekke) **Vallahi, biliyorum ki sen, Allahü teâlânın yarattığı yerlerin içinde en hayırlısın. Rabbim katında da benim yanımda da en sevgili olanısın. Senden zorla çıkarılmamış olsaydım, senden çıkmaz ayrılmazdım**, buyurduğunu, bu mahzûnluğuş karşısında, Cebrâil aleyhisselâmın Kasas sûresi 85. âyet-i kerîmesini okuyup, mübârek hâtırını tesellî ettiğini ve Mekke-i Mükerrremeye döneceğini müjdelediğini, bir avuç Eshâbı ile Bedr'de, Uhud'da, Hendek'te, Hayber'de, Mûte'de düşmanlara nasıl gâlip geldiğini hatırladı.

Şimdi, on iki bin eshâbı etrafında pervâne olmuş, Mekke'ye girmek için bir emrini bekliyorlardı. Server-i âlem "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimiz, bütün bunları ihsân eden Allahü teâlâyâ, en derin minnet ve şükran duygularıyla dolu olarak hamd etti. Tevâzu ile mübârek başını önüne eğdi.

Fahr-i kâinât Efendimiz, kahraman Eshâbını dört gruba ayırdı. Sağ kol kumandanlığına Hâlid bin Velid hazretlerini, sol kol kumandanlığına Zübeyr bin Avvâm hazretlerini, piyâdelerin başına Ebû Übeyde bin Cerrâh hazretlerini, diğer gruba da Sa'd bin Ubâde hazretlerini tâyin eyledi. Hazret-i Hâlid, Mekke'nin güneyinden girecek, müşriklerden kim karşı çıkarsa cezâlarını verecek, Safâ tepesinde, Fahr-i kâinât Efendimizle birleşecekti. Hazret-i Zübeyr, Mekke'nin kuzeyinden girecek, Hacun mevkiine bayrağını dikip Server-i âlem "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimizi bekleyecekti. Batıdan, Hazret-i Sa'd bin Ubâde hazretleri ilerleyecekti.

Resûl-i ekrem Efendimiz, kumandanlarına,

- **Size saldırılmadıkça, aslâ, hiç kimseyle, çarpışmaya girmeyeceksiniz. Hiç kimseyi öldürmeyeceksiniz**, buyurdu. Ancak isimleri belirtilenlerden kim yakalırırsa, Kâbe'nin örtüsü altına bile gizlenseler, başları uçurulacaktı.

Hak geldi, bâtil zâil oldu

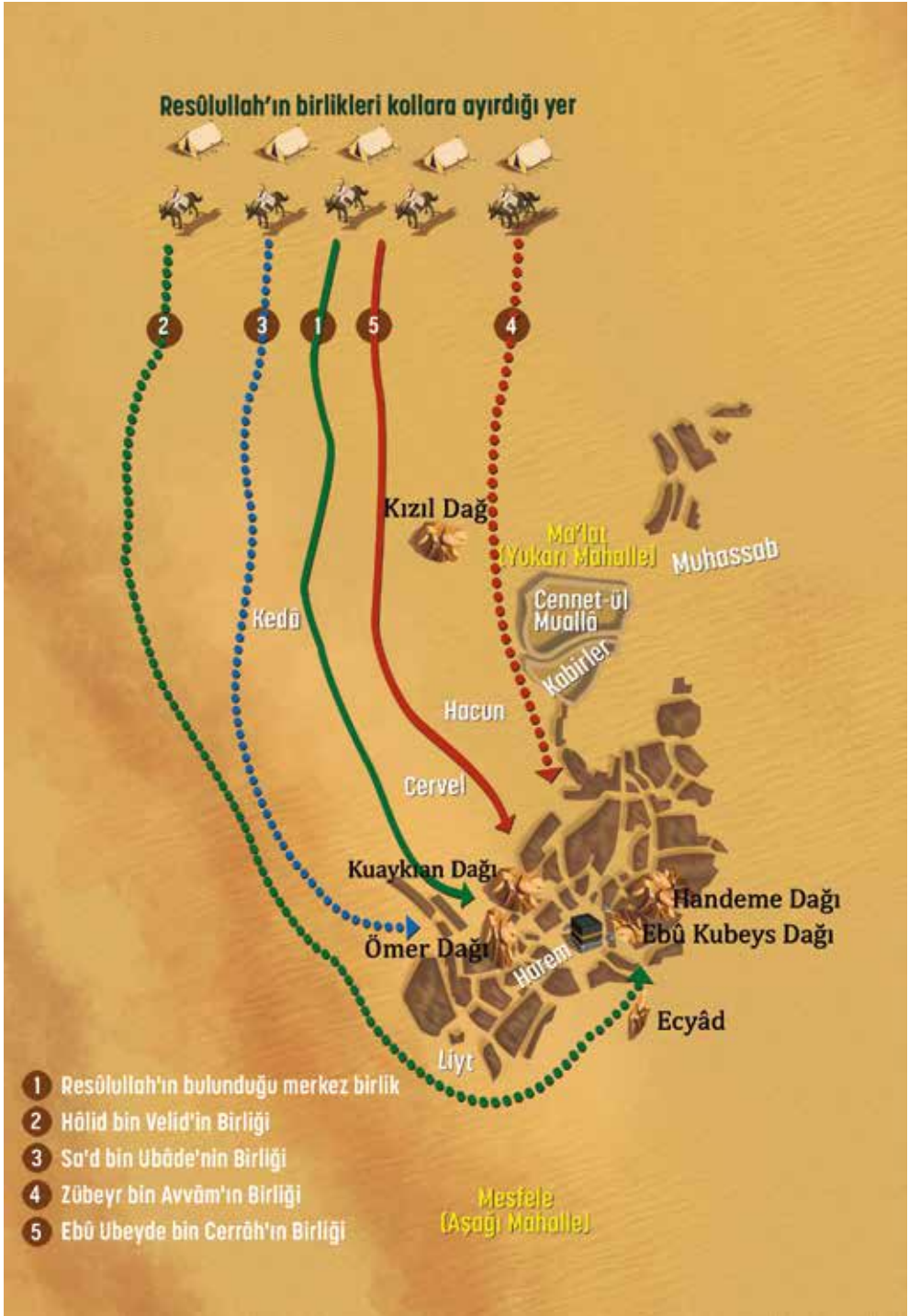
İkrime tebnî Ebî Cehil, Safvân bin Ümeyye ve Süheyl bin Amr ile Benî Bekr ve Benî Hâris'ten bir kısım kimseler Hâlid bin Velîd'in gelmekte olduğunu haber alınca yol başını tutup beklemeğe başladılar. Mücâhidlerden en önce harekete geçen, Hâlid bin Velîd hazretleri oldu. Mekke'nin güneyinden, Handeme dağının eteklerine geldiklerinde azılı Kureyş müşriklerinin kendilerine ok yağdırdıklarını gördü. İki mücâhid şehîd olmuştu. Biri Gürz bin Câbir, biri de Habeş bin Eş'ar idi. Hazret-i Hâlid, savaş düzenindeki askerlerine,

- Ancak bozguna uğrayıp kaçanlar öldürülmeyecektir!

Emrini verdikten sonra, ileri atıldılar. Bir anda müşrikleri geriye püskürtüp Mescid-i harâm'a kadar ilerlediler. Çarpışma esnâsında yetmiş müşrik öldürüldü. Müşriklerin bir kısmı dağ başlarına, bir kısmı evlerine kaçtılar.

Mukaddes Mekke'ye diğer yönlerden giren şanlı sahâbiler, her hangi bir direnişle karşılaşmadılar. Öldürülmesi emredilenlerden beş tanesi yakalanıp cezâları hemen verildi. Diğerleri Mekke'den kaçtılar. Mücâhidler, Ramazânın yirminci Perşembe

Mekke-i Mükەرreme’nin Fethi

günü büyük bir heyecanla, dalga dalga,

- **Allahü ekber! Allahü ekber!** tekbirleri arasında Mekke'ye giriyorlardı.

Server-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, devesi kusvânın üzerinde ve terkisinde Üsâme bin Zeyd olduğu hâlde büyük bir tevâzu içinde, doğduğu belde mukaddes Mekke'ye giriyordu. Kendisine bugünleri gösteren Allahü teâlâyâ hamde-diyor, Mekke'nin fethini müjdeleyen, Fetih sûresini tilâvet buyuruyordu.

Fahr-i kâinât Efendimiz, büyük bir sürûr içinde, muzaffer Eshâbının arasında Kâbe-i muazzamaya doğru yöneldiler. Sağında Hazret-i Ebû Bekr, solunda Üseyd bin Hudayr hazretleri olduğu hâlde Kâbe-i muazzamaya yaklaştılar. Hacer-ül esvedî ziyâret ettikten sonra, telbiye ve tekbir getirdiler. Bunu sahâbîler tâkib etti ve “**Allahü ekber! Allahü ekber!**” sesleri ile Mekke-i mükerreme semâları inlemeye başladı. Bu ulvî manzara karşısında müslümanlar sevinç gözyaşları döküyor, Harem-i şerîfe sığınmış, evlerine kapanmış müşrikler, korku ile bekliyorlardı.

Sonra Âlemlerin efendisi ve şanlı Eshâbı tavâfa başladılar. Tavâfın yedincisini de bitirdikten sonra, devesinden inen Sevgili Peygamberimiz, makâm-ı İbrâhimde iki rekat namaz kıldı. Sonra Hazret-i Abbâs'ın kuyudan çıkardığı zemzemden içti. Zemzem ile abdest almayı arzu buyurdular. Fahr-i kâinât Efendimiz abdest alırken, Eshâb-ı kirâm, Sevgili Peygamberimizin mübârek vücûduna değen abdest suyunu yere düşürmeden havada kapışmaya başladılar. Bu durumu gören müşrikler,

- Biz hayâtımızda böyle bir hükümdar ne gördük ne de işittik, diyerek hayrete düştüler.

Server-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Kâbe'nin çevresine taştan ve tahtadan yapılmış bütün putların yıkılmasını murâd ettiler.

İsrâ sûresinin; “**Hak gelince bâtl gider, bâtl her zaman gidicidir**” meâlindeki 81. âyet-i kerîmesini okuyarak, mübârek elindeki asâyı putlara doğru uzattılar. Âsânın değdiği her put, birer birer yüzü üzere yıkılıverdi. Üç yüz altmış put yerle bir edildi.

Öğle vakti girdiğinde, Resûl-i ekrem Efendimiz Hazret-i Bilâl'e Kâbe'de ezân-ı Muhammedîyi okumasını emir buyurdu. O da, derhâl bu mukâddes vazifeyi îfâ eyledi. Ezân okunurken, mü'minlerin kalbinde engin bir sürûr meydana geliyor, müşrikler ise ziyâde elem ve üzüntü içinde kahroluyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz, Kâbe'nin anahtarını istedi. Getirdiler.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz Hazret-i Alî “radiyallahü anh” ile Kâbe'nin içine girdiler. Bâzı putlar yüksek yerlere konmuşdu. Onları devirmek için el ulaşmıyordu. Hazret-i Alî “radiyallahü anh”,

- Yâ Resûlallah! Mübârek ayağınızı benim sırtıma basarak bu putları indirir misiniz? diye azr etti.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz de,

- **Yâ Alî! Sen peygamberlik sıkletini çekemezsin. Sen benim sırtıma bas da o putları indir**, buyurdular.

Kâbe-i muazzamanın iç görünüşü

Hazret-i Alî emre uyararak Resûlullah’ın “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin mübârek sırtına basıp, putlara uzanarak, onları birer birer aşağıya indirdi. O hâlde iken Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” buyurdular ki:

- Yâ Alî! Kendini nasıl buluyorsun.

Alî “radıyallahü anh”,

- Yâ Resûlallah! Bütün perdeler kalkdı. Başım Arşın tavânına yaklaştı. Elimi uzatsam Arşın tavanına değeceğim, diye arz etti.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem”,

- Senin hâlin Allahü teâlânın işini yaptığın için iyidir. Benim hâlim de, Allahü teâlânın sevdiği birini taşıdığım için iyidir, buyurdu.

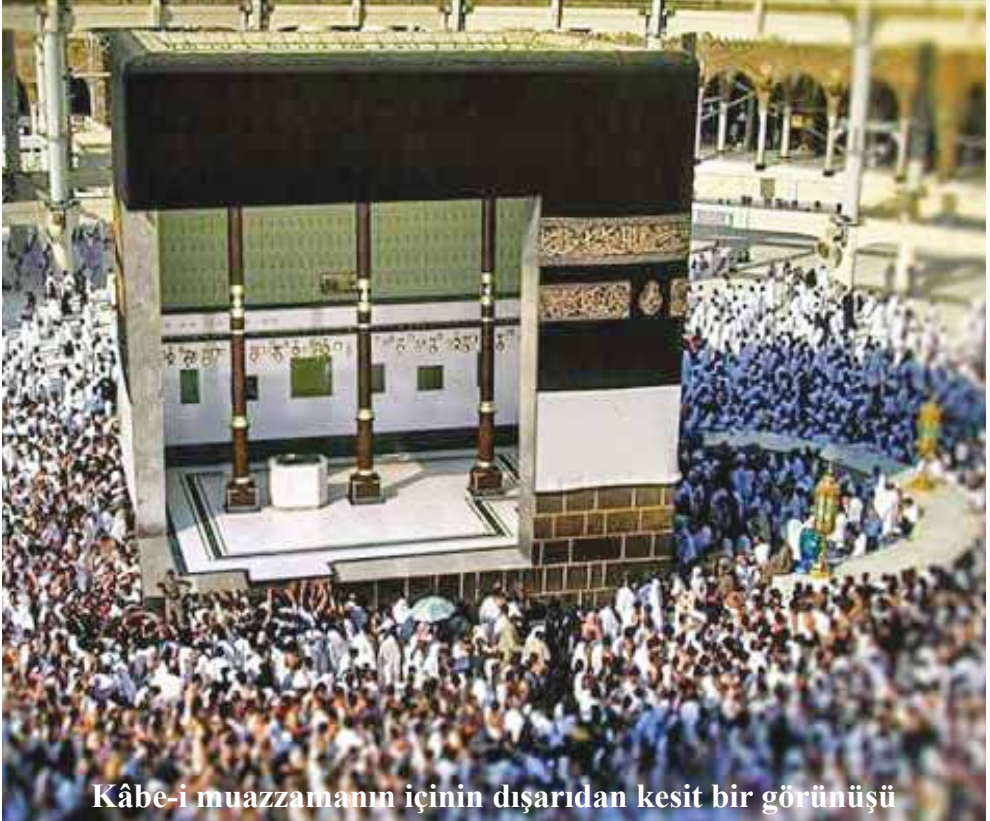
İçerdeki resimler ve yıkılan bütün putlar temizlendikten sonra, Hazret-i Üsâme bin Zeyd, Hazret-i Bilâl, Hazret-i Osman bin Talhâ olduğu hâlde Kâbe’ye girdiler.

Peygamber Efendimiz, içerde kapıyı arkasına alarak iki rekat namaz kıldı. Her köşede tekbir getirip duâ eyledi.

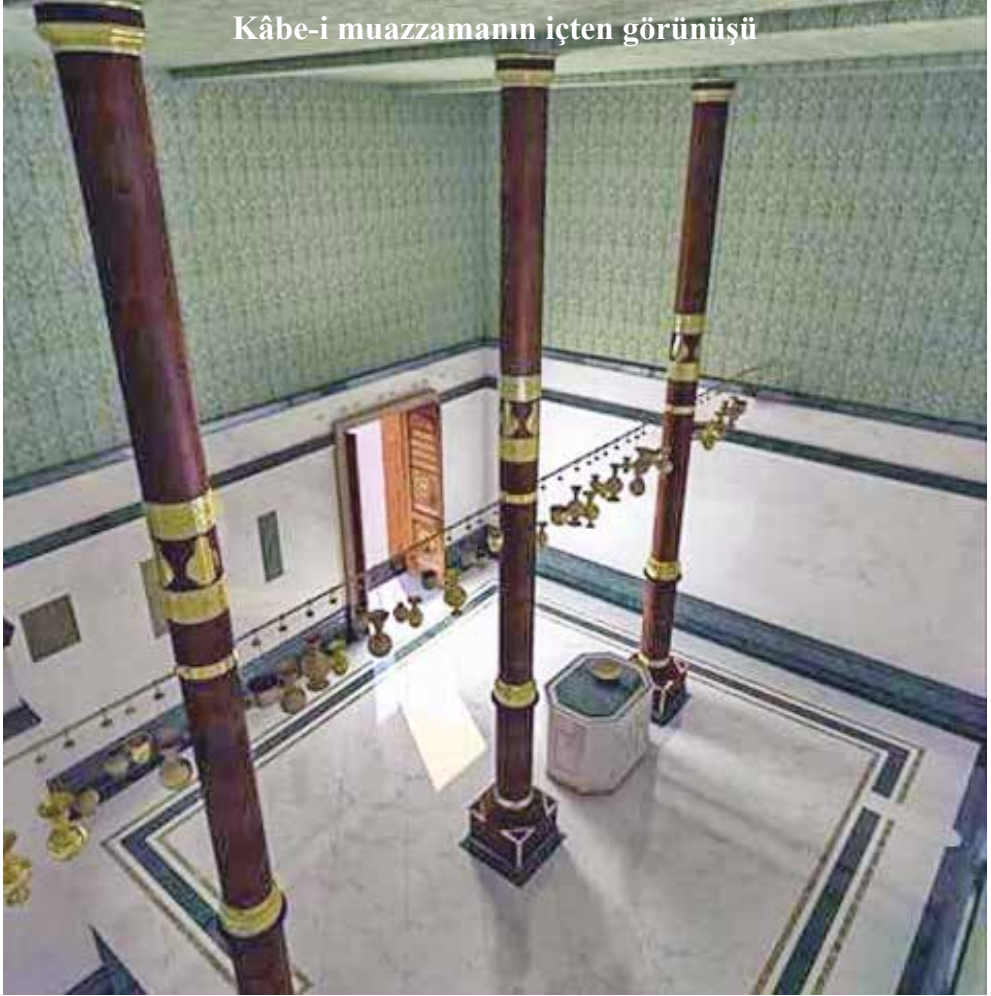
Hâlid bin Velid hazretleri kapının önünde duruyor. Halkın oraya yığılmasına mâni olmaya çalışıyordu.

Kâinâtın sultânı, Kâbe'nin kapısının iki kanadından iki mübârek eliyle tutmuştu. Bütün Kureyşliler Mescid-i harâm'a dolmuşlar, korku ile karışık ümitle, Sevgili Peygamberimize bakıyorlardı. Zirâ onlar, Peygamber "sallallahü aleyhi ve sellem" Efendimize hakaret etmişler, dövmeğe kalkışmışlar, canına kasdetmişlerdi! Eshâbına her türlü işkenceyi yapmışlardı. Boyunlarına ip bağlayıp, sürümüşlerdi. Ateşe atıp, yakmaya çalışmışlardı. Kızgın kayaları göğüslerine koyup, bayılıncaya kadar işkence yapmışlardı. Ateşte kızartılmış şişleri vücutlarına sokmuşlardı. Üç sene aç susuz bir mahalleye hapsedip, her şeyden mahrum bırakmışlardı. Ayaklarından develere bağlayıp, ayrı yönlere çekmek sûretiyle parçalamışlardı. Hepsinden öte yurtlarından çıkarmışlardı. Bu yetmiyormuş gibi, tamamen ortadan kaldırmak için kaç defa harbetmişlerdi.

Fakat bütün bunlara rağmen ümitli idiler. Çünkü karşılarında, âlemlere rahmet olarak gönderilen merhamet deryâsı vardı. Sevgili Peygamberimiz, bir müddet onlara baktıktan sonra,

Kâbe-i muazzamanın içinin dışarıdan kesit bir görünüşü

Kâbe-i muazzamanın içten görünüşü

- Ey Kureyş cemaâti, şimdi hakkınızda benim ne yapacağımı zan ediyorsunuz, buyurdular. Onlar da;

- Biz senden hayır bekliyor, hayır ümîd ediyoruz. Çünkü sen, kerîm kardeşsin. Kerem ve iyilik sâhibi bir kardeşimizin oğlusun. Bize gâlip geldin. Senden iyilik umuyoruz, dediler.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” onlara tebessüm buyurdular ve;

- Benim hâlimle sizin hâliniz, Yûsuf aleyhisselâmın kardeşlerine söylediği gibi olacaktır. Onun gibi ben de; “Bugün ben artık size, yaptıklarınızdan dolayı hesap soracak değilim (Sizin hatâlarınızı yüzünüze vurmayacağım). Allahü teâlâ sizi mağfîret buyursun”¹²² diyorum. Gidiniz. Hürsünüz, serbestsiniz, buyurdu.

Bu muazzam merhamet, katı kalbleri yumuşatmış, nefret hâlini muhabbete çevirmişti. Âlemlerin efendisi, onları İslâma dâvet edince, müslüman olmak için toplandılar.

¹²² Yusuf: 12/92.

Sevgili Peygamberimiz, peygamberliğini, Kureyşlilere bildirip ilk İslâma dâvet ettiği Safâ tepesine çıktı. Yine orada, büyük-küçük, kadın-erkek bütün Mekkelilerin bî'atını kabûl etti. Böylece Kureyşliler müslüman olarak Eshâb-ı kirâm arasına katılmakla şereflendiler.

Erkeklerle sözleştikten sonra kadınlardan da bâzı konularda söz alındı.

Allahü teâlâyâ şirk koşmamak, Peygamber Efendimize isyân etmemek, hırsızlık yapmamak, iffet ve nâmusunu korumak, bühtân (iftirâ) etmemek, kız çocuklarını öldürmemek bunlardandı.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzurunda bulunan kadınlar da, bunların hepsini kabûl etdi ve yalnız söz ile ahd etdiler. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” bunlara hayır duâ etdi ve afvlarını diledi. Ebû Süfyân’ın zevcesi ve Mu’âviyenin “radiyallahü anhümâ” annesi olan Hind “radiyallahü anhâ” da bunların arasında idi ve hattâ başkanları idi. Bu bî'at-ı nisâda, kadınlar nâmına o konuştu. (Bu ahdından ve bu istiğfâr duâsına kavuşmasından dolayı, kazandığı çok umulur. Müslüman kadınlardan herhangisi de, bu şartları kabûl ederek, bunlara uyarsa, bu sözleşmeğe dâhil sayılır ve bu duâdan faydalanır.)

Müslüman olan herkes evlerindeki bütün putları kırdılar. Çevre kabîlelere askerî birlikler gönderilerek oralardaki putlar da yerle bir edildi.

Böylece hakkın gelmesi ile bâtılın kökü kazındı.

Altın Oluk – Kâbe-i şerîf

Merhamete kavuşanlar

Hind binti Utbe; müslüman olan kadınların içinde öldürülecek kimselerin listesinde ismi bulunan Hazret-i Ebû Süfyân'ın hanımı Hind de vardı. Fakat Âlemlere rahmet olan Sevgili Peygamberimiz onu da bağışlamıştı. O müslümanlara ezâ ve cefâ ederdi. Hazret-i Hamza ve diğer Uhud şehîdlerine yapılan ezâlar bunun demesi ile yapılmıştı.

Mekke günü Fahr-i âlem “sallallahü aleyhi ve sellem” hazretleri Safâ tepesine çıkıp oturdu. Ömer-ül-Fârûk hazretleri de, alt yanına oturdu. Önce erkekler, sonra kadınlar gelip birer birer müslüman oldular. Kadınların arasında hazret-i Alînin kız kardeşi Ümm-i Hânî ile hazret-i Mu'âviyenin annesi Hind de vardı. Resûlullah'a bî'at etti. Kadınlar adına Resûlullah ile sözleşme yaptı. Hayırlı duâya mazhar oldu.

İkrime bin Ebî Cehil; Ebû Cehil'in oğlu. Erkeklerden merhamete kavuşanlar arasında o da vardı. Fetih günü bir sahâbiyi şehid edip Yemen'e kaçtı. Bu haber Resûlullah'a gelince tebessüm ettiler. Eshâb bu hâli sülâ edince;

- **İkrime o şehîd ettiği kimse ile el ele tutuşmuş Cennet'te gezerler,** buyurdu.

Kendi hâtûnu Ümmü Hakîm binti Hâris bin Hişâm, bî'at-ı nisâda müslüman olmuş ve Resûlullah'dan İkrime için emân istemişti. Ümmü Hakîm ile Mekke'ye döndü. Resûlullah'ın huzuruna varıp afv diledi. Resûlullah da el açıp mağfîret talebinde bulundu. İkrime “radıyallahü anh” da, îmâna geldikten sonra çok cehd ve gayret eyledi. Eshâb-ı kirâmın kahramânlarından oldu. Umman'da, Yemen'de cihâd edip, Yermük muhârebesinde şehîd düştü.

Vahşî bin Harb Habeşî; Uhud gazâsında hazret-i Hamza'yı “radıyallahü anh” şehîd etmişti. Müslümanlar onu öldürmeğe çok rağbet ederlerdi. Uhud'da, Resûlullah, birkaç kâfire bedduâ etmişti. Vahşî'ye niçin lânet etmiyorsun dediklerinde,

- **Mi'râc gecesi, Hamza ile Vahşî'yi kol kola, birlikte Cennet'e girerlerken görmüşdüm,** buyurmuştu.

Vahşî, Mekke'nin fethi günü firar eyledi. Pişman olup, Tâiflilerle birlikte Medîne'de mescide gelip, selâm verdi. Resûlullah, selâmını aldı. Îmân etdi. Afva kavuştu. Fakat, Yemâme tarafına gitmesi emrolundu. Resûlullah'a karşı çok mahcûb olup, başı önünde yaşadı. Bir daha Medîne'ye gelmedi. Îmân edince, tertemiz oldu. Bütün Evliyâdan yüksek oldu.

Hicretin onbirinci senesinde Yemâme'de mürtedlerle çok şiddetli harb oldu. Müseyleme ordusundan yirmibin, Hâlid ibni Velîd askerinden ikibin kişi öldü. Önce müslümanlar bozuldu. Sonra, Vahşî hazretleri kahramanca saldırıp, hazret-i Hamza'yı şehîd etmiş olduğu silahıyla Müseyleme-tül-kezzâbı öldürdü.

Bunu gören müslümânlar hücum edip, zafer elde edildi. Resûlullah'ın vaktiyle, Vahşî'yi Yemâme tarafına göndermesinin, büyük mucize olduğu böylece meydâna çıktı. Hicri onikinci senesinde yapılan Yermük gazâsında da bulunup, rumlara karşı çok kahramânlıkları görüldü. Humus'da yerleşti. Hazret-i Osmân zamanında orada vefât etdi.